

Magnus Thorstensson, 08-677 28 06
magnus.thorstensson@energiforetagen.se

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.registrator@regeringskansliet.se
cc: filip.vestling@regeringskansliet.se

Yttrande över Svk:s ansökan om nätkoncession för Hansa Power Bridge (KN2023/01290)

Energiföretagen Sverige samlar och ger röst åt omkring 400 företag som producerar, distribuerar, säljer och lagrar energi. Vårt mål är att utifrån kunskap, en helhetssyn på energisystemet och i samverkan med vår omgivning, utveckla energibranschen – till nytta för alla.

Energiföretagen stödjer principiellt ett väl sammanlänkat europeiskt elsystem då ökade handelsmöjligheter bidrar till en effektiv och väl fungerande elmarknad och större möjligheter att balansera ett framtida kraftsystem med stora andelar icke-planerbar kraftproduktion. Vilket kan vara till förmån för elanvändarna såväl i Sverige som i omvärlden. Det förutsätter dock att medlemsländerna som länkas samman arbetar likartat med regelefterlevnad och hantering av elområden.

Ur ett svenskt perspektiv innebär också ökade handelsmöjligheter en reducerad risk för inlåsnings effekter vilka motverkar investeringsviljan i ny nödvändig kraftproduktion. Vi ser att handel över elområdesgränser kommer bli avgörande för att hantera risken för obalanser i mängden el som tillförs på lång sikt (kan exportera överskott och importera underskott). Fler timmar med väldigt låga priser för över mer risk till de riskdelningsinstrument som fler och fler är eniga om kommer att behövas för att nå målet om netto-noll utsläpp till år 2045.

En ökad sammankoppling med omvärlden innebär i princip att Sverige i större utsträckning exponeras mot de kontinentala elpriserna. Detta har en negativ påverkan på kunderna i södra Sverige till dess att det finns tillräckligt med elproduktion eller överföringsförmåga från andra delar av landet. Samtidigt sker en ökad sammankoppling mellan våra grannländer och övriga Europa, varför effekterna av Hansa Power Bridge i sig kan förväntas vara mindre till den planerade idrifttagningen år 2033.

Energiföretagen konstaterar att utfallsrummet mellan de olika scenarierna i Svk:s samhällsekonomiska lönsamhetsbedömningar är stort och därmed svårt att utnyttja som beslutsunderlag.

Vi kan även se andra brister i underlaget, inte minst rörande investeringskostnaderna då kostnadsläget förändrats drastiskt efter det ryska anfallet på Ukraina. Vidare menar vi att den samhällsekonomiska analysen inte beaktar uppfyllandet av svenska energipolitiska mål men även att det finns brister avseende uppfyllnad av regelkrav gällande system respektive teknisk

konsekvensanalys. I detta ligger även en beskrivning av påverkan på flödena på underliggande nät i södra Sverige.

När det gäller påverkan på kapacitetstilldelningen uppger Svk att man saknar metoder för att beräkna påverkan på de interna flödena. Här menar vi att Svk lite väl enkelt avskriver frekvensen av att flödena blir lägre än 70 procent av den fysiskt tillgängliga kapaciteten. Energiföretagen har också tidigare uttryckt sin oro över att införandet av flödesbaserad kapacitetstilldelning riskerar att flaskhalsar i allt större utsträckning flyttas till elområdesgränserna. För att undvika detta är det centralt att systemoperatörerna är aktiva och har en utvecklad strategi för avhjälpande åtgärder och stödtjänster som maximerar tilldelad kapacitet till marknaden.

Avslutningsvis menar föreningen att de möjliga konsekvenserna av den pågående översynen av elområdesindelningen inte tillräckligt analyserats, vilket är anmärkningsvärt då detta berör såväl Sverige som Tyskland.

Stockholm, som ovan

Åsa Pettersson

Vd Energiföretagen Sverige